

LAUSUNTOPYYNTÖ

Sivistysvaliokunta päättää pyytää kirjalliset lausunnot liittyen selvitystyöhön, joka koskee Orimattilan yhteiskoulun, Jokivarren koulun ja Erkko lukion johtamisjärjestelmien kehittämistä.

Kirjalliset lausunnot tulee toimittaa sivistysjohtajalle sähköpostitse viimeistään 2.6.2023.

Yksiköiden rehtoreille, joita mahdolliset muutokset koskisivat, järjestetään erilliset YT-menettelyn mukaiset henkilökohtaiset kuulemiset elo-syyskuun 2023 aikana.

Lausunnot päätetään pyytää seuraavilta tahoilta:

- Kaikkien kolmen yksikön oppilaskunnat
- Kaikkien kolmen yksikön henkilöstö
- Kaikkien kolmen yksikön vanhempainyhdistykset (jos olemassa) Orimattilan opetusalan paikallisyhdistys OOPY
- Yksiköiden muuta henkilöstöä edustavien liittojen (mm. JYTY, JHL, Tehy) plm/lm
- Hyvinvointitoimiala
- Kaupunkikehitys- ja tekninen toimiala
- Konsernitoimiala

Lausunnoissa pyydetään arvioimaan johtamisjärjestelmän kehittämiseen määriteltyä kolmea vaihtoehtoa:

a) Kehitetään toimintaa nykyisen hallintomallin pohjalta

b) Yhdistetään OYK ja Lukio hallinnollisesti

c) Yhdistetään OYK, Lukio ja Jokivarren koulu hallinnollisesti.

Lausunnoissa pyydetään lisäksi huomioimaan seuraavat selvitystyölle määritellyt näkökulmat erityisesti aineenopetuksen kokonaisuuden näkökulmasta:

- Tehokkaampi tilankäyttö ja oppilasmäärien vähentymisen ennakointi (tod.näk. yhteen yläkouluun siirtyminen "joka tapauksessa" vuosikymmenen lopulla opp. määrien pienentyessä)
- Henkilöstöressurssin käytön ja kuljetussuunnittelun tehostaminen (yhteiset virat, jaksojärjestelmä, koulupäivän rakenne)
- Laadukkaan toiminnan turvaaminen ja osaavan henkilöstön pito-/vetovoima oppilasmäärien laskiessa.
- Johtamisressurssin ja -osaamisen haavoittuvuuden vähentäminen
- Toimiva johtamismalli ja oikea resurssointi
- Päätöksenteon ja voimaantumisen aikataulu

Lausunto

Koulujen johtamisjärjestelmän kehittäminen

Henkilöstö / Orimattilan yhteiskoulu

a) Koulut ennallaan

	Edut ja mahdollisuudet	Riskit ja haitat
Tehokas tilankäyttö	Lukion tiloja mahdollisuus hyödyntää tälläkin hetkellä. Koulun tilat mitoitettu koulun omalle oppilasmäärälle. Tulevaisuudessa tilat riittävät opetuksen eriyttämiseen.	Mikäli tavoitellaan 100 %:sta tilankäyttöä, niin lukujärjestykset on vaikeaa tehdä. Vaikutus erityisesti erityistilojen (esim. kotitalous ja fyke-luokat) käyttöön. Oppilasmäärien vähentyessä jokaisessa koulussa tiloja vajaakäytöllä.
Henkilöstöresurssi ja kuljetukset (teho ja jousto)	Eri koulujen kyytijärjestelyjä tehdään jo tällä hetkellä yhteisesti.	Riittääkö opetettavat tunnit kaikille viranhaltijoille. Eripituisia koulupäiviä -> paljon taksikyytejä Myrskylän koulutus sopimuksen jatko?????
Opetuksen laatu ja henkilöstön pito- / veto voima	Pedagoginen vapaus on tällä hetkellä suurta → motivoivaa Lähijohtajan pitäisi kyetä myös pedagogiseen johtamiseen. Hyvin organisoitu lähijohtaminen voisi olla henkilöstön pito- ja veto voiman osalta valttikortti. Henkilöstölle sillä on suurempi veto voima, että työ ei jakaudu eri toimipisteisiin.	Osaavan henkilöstön saaminen ja pitäminen talossa on vaikeaa. Henkilöstöä ja sijaisia tulisi rekrytoida hyvissä ajoin ja aktiivisesti, eikä tyytyä epäpäteviin sijaisiin. Oppilasmäärien pienentyessä myös tunnit vähenevät ja liian pienissä yksiköissä on vaikea saada järkeviä tuntimääriä, jolloin on myös haastavaa saada pätevää henkilöstöä.

Johtaminen (malli ja resurssit)	Rehtori on fyysisesti töissä ja tavoitettavissa siinä yksikössä koko koulupäivän, missä oppilaatkin ovat ja on näin ollen helpommin lähestyttävissä ja tavoitettavissa myös äkillisissä tilanteissa. Myös käsitys arkiasioiden tilasta parempi, kun rehtori on läsnä samassa talossa. Henkilöstön ja johdon päivittäinen yhteistyö sujuvaa.	Kun johtajuus ei ole selkeää ja organisoitua, ei tämän mallin tuoma etu ole enää kovin olennainen. Tällä hetkellä asiat eivät etene tai ne viivästyvät. Päätöksiä ei saada aikaiseksi, erityisesti vaikeat päätökset jäävät tekemättä. Johtajuus tulisi olla hyvin organisoitua ja sille pitäisi olla selvät suuntaviivat riippumatta johtajuus mallista, tällä hetkellä niin ei ole. Kaikki yksiköt erillään → ei yhtenäistä linjaa <u>Lukujärjestysten tekeminen yhteisille opettajille on hankalaa, kun lukujärjestyksiä tekee useampi henkilö. Ja vaikuttaa kaikkiin muihinkin opettajiin.</u> Lukio dominoi (esim. ruokailun ja juhlien aikataulut)
Aikataulu (päätökset, voimaantulo)	Päätökset ja voimaantulon pitää olla valmiina viimeistään uuteen koulurakennukseen siirryttäessä.	Lukion houkuttelevuus rakentuu tulevaisuuden tietoisuuden varaan niin henkilökunnan kuin opiskelijoiden suhteen. Perusopetuksen asiakkuudet varmemmalla pohjalla epätietoisuuden pitkittyessä, mutta henkilökunnan saatavuuteen/pysyvyyteen pitkittyvällä päätöksenteolla negatiivisia vaikutuksia.

b) OYK ja Erkko-lukio yhdistetään hallinnollisesti, Jokivarsi erillään toistaiseksi

	Edut ja mahdollisuudet	Riskit ja haitat
Tehokas tilankäyttö	Yläkoulu pystyisi tarvittaessa käyttämään joustavammin myös lukion tiloja ja päinvastoin. Esimerkiksi robotiikan tiloja voidaan hyödyntää molemmissa kouluissa.	Mikäli tavoitellaan 100 %:sta tilankäyttöä, niin lukujärjestykset on vaikeaa tehdä. Vaikutus erityisesti erityistilojen (esim. kotitalous ja fyke-luokat) käyttöön. Opetuksen hajasijoittelu vaikeuttaa oppilasvirtojen hallintaa ja valvontaa.
Henkilöstöresurssi ja kuljetukset (teho ja jousto)	Opettajien joustavampi työskentely molemmissa yksiköissä. Erityisopetuksen joustavammat järjestelyt → esim. lukioon erityisopetukseen aineenope resurssiopeksi yläkoulun puolelta Yhteinen opettajainhuone lisäisi luontevasti yhteistyötä.	Rehtorin kyky hallita sekä lukion että perusopetuksen kouluarki ja lainsäädäntö. Mikäli yhteisopettajuus lukion ja yläkoulun välillä lisääntyy merkittävästi, kasvaa joko kuormitus tai asiantuntemattomuus. Myrskylän koulutussopimuksen jatko?????
Opetuksen laatu ja henkilöstön pito- / vetovoima	Houkuttelee henkilöstöä mahdollisiin yhteisvirkoihin. Monipuolisemmat valinnaisainevaihtoehdot mahdolliseksi myös lukion puolelle (esim. kotitalouden lukiodiplomi ja robotiikka) Jos OYK ja lukio yhdessä → yhteisöllisyys paranisi → kasvaisiko myös paikallisen lukion vetovoima?	

	Oppilastuntemus yläkoulusta lukioon siirryttäessä säilyy -> lukion opella lähtötiedot laajemmat. Aineryhmätyö saisi syvyyttä ja nivelvaiheosaamista. Yläkoulu-lukio -yhdistelmä voi helpottaa tuntien riittävyyttä tietyissä oppiaineissa, missä tunnit eivät meinaa riittää, ja näin ollen tämä malli lisää henkilöstön pitovoimaa.	
Johtaminen (malli ja resurssit)	Lukujärjestysten tekijä on sama. Selkeä linja yläkoulusta lukioon (tiedonsiirto ym.) Vaatii vähintään kahden osaavan ja riittävästi <u>resurssoidun</u> apulaisrehtorin rekrytointia ja panosta hallinnon tiimissä.	Mikäli johtaja jommastakummasta, säilyykö puolueettomuus? Oppilaitokset ovat hyvin eriluonteiset, minkä niiden hallinnollinen johtaminen olisi haastavaa ja kuormittavaa. Epäilemme, olisiko molempien asioiden hoitaminen tasapuolista ja puolueetonta, tai ylipäätään mahdollista. <u>Jokaisella koululla pitää olla oma rehtori, joka on aina paikalla ja aina tavoitettavissa. Rehtorin pitää tuntea oma koulunsa kokonaan ja kokonaisuutena.</u> Molempien lainsäädäntöjen hallinta?
Aikataulu (päätökset, voimaantulo)	Päätökset ja voimaantulon pitää olla valmiina uuteen koulurakennukseen siirryttäessä.	

c) OYK, Erkko-lukio ja Jokivarren koulu yhdistetään hallinnollisesti

	Edut ja mahdollisuudet	Riskit ja haitat
Tehokas tilankäyttö	Tilat tulevat tehokkaaseen käyttöön. <u>OYK:n</u> paremmat liikuntatilat myös Jokivarren käyttöön järkevän lukujärjestysuunnittelun kautta. 75 minuuttiset oppitunnit kaikille kolmen koulun oppilaille. (Onko ongelma Jokivarren koululle?)	Mikäli tavoitellaan 100 %:sta tilankäyttöä, niin lukujärjestykset on vaikeaa tehdä. Vaikutus erityisesti erityistilojen (esim. kotitalous ja <u>fyke</u>-luokat) käyttöön.
Henkilöstöresurssi ja kuljetukset (teho ja jousto)	Kuljetukset voi suunnitella yksi henkilö ja kun koulupäivien rakenteet ovat identtiset, niin kuljetusresurssia säästyy. Valinnaisainejärjestelyt yksinkertaistuisivat ja aineenopettajien palkkaus eri koulujen välillä olisi käytännössäkin kannattavaa.	Myrskylän koulutussopimuksen jatko????? Henkilöstön siirtyminen eri toimipisteistä toiseen on kuormittavaa.
Opetuksen laatu ja henkilöstön pito- / vetovoima	Yhtenäiset toimintamallit loisivat selkeyttä käytännön opetustyöhön ja arviointiin mikä puolestaan voi parhaimmillaan parantaa opetuksen laatua. Opetus ja opetusmenetelmät mahdollisesti yhtenäistyisivät. Monipuolisemmat valinnaisainevaihtoehdot mahdolliseksi myös lukion puolelle ja molempiin yläkouluihin (esim. kotitalouden lukiodiplomi ja robotiikka)	Henkilöstön kannalta vetovoima on pienempi, jos opetustyö on eri toimipisteissä. Jos fyysisesti erillään olevat koulut, niin opettajien siirtymät eri koulurakennusten välillä kuormittavat opettajia. Koulupäivän rakenteen tulee olla samanlainen kaikissa yksiköissä (75 min oppitunti, 5-jaksojärjestelmä) Koulujen hallinnollinen yhdistäminen vaatii paljon työtä

robotiikka)

Opettajien työjärjestyksistä saataisiin tasaisemmat (esim. valinnaisaineiden opettajat), mikä lisäisi pito- ja vetovoimaa, samoin tuntimääriä olisi helpompi tasata.

Hyvä johtaja voisi saada koko kaupungin **opetushenkilöstön vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet käyttöön.**

Koulujen hallinnollinen yhdistäminen vaatii paljon työtä ihan käytännön tasolla. Ihmisillä (opettajat, oppilaat, vanhemmat) on hyvin vahvoja käsityksiä siitä miten missäkin koulussa on toimittu, ja mikä on hyvää ja mikä huonoa toimintaa. Tarvitaan paljon työtä, että koko organisaatioon löytyisi yhteneväinen linja, koko henkilökunta seisoisi yhtenä rintamana ja toimintamallit sekä vetovastuut olisivat selkeitä.

Johtaminen (malli ja resurssit)

Saadaan johtaja joka pystyy organisoimaan ja johtamaan isoa yksikköä. Tämä mahdollistaisi myös ehkä järkevämmät lukujärjestykset (jaksojen tasaisuus), sekä oppiaineiden palkitukset (->yhteisopettajuus)

Säilyttämällä hyväksi havaitut toimintamallit jokaisesta yksiköstä voidaan luoda todella onnistunut lopputulos

Yhtenäiset toimintamallit koko kunnan yläkouluissa (ja lukiossa) helpottaisivat sekä opettajien että oppilaiden arkea monessa suuressa ja pienemmässäkin asiassa (esim. Yhteneväiset säännöt ja periaatteet, erikoispäivät, valinnaisainehaasteet jne.)

Koulujen yhdistäminen vaatisi yhtenevät jaksojärjestelmät ja oppituntien pituudet. Ollaanko tähän valmiita? Koulujen johtamismallit poikkeavat tällä hetkellä suuresti toisistaan, mahdollisella uudella johtajalla olisi iso työ/vastuu löytää yhtenäinen johtamismalli.

Mikäli uusi rehtori olisi yksi ko. koulujen nykyisistä rehtoreista, säilyykö objektiivisuus päätöksenteossa ja johtamisessa? → suosiiko "omia"? Jatkuuko yhden koulun kaikki tavat ja muut sulautuvat niihin, eikä uutta yhdistynyttä koulua synny?

LÖYTYYKÖ TEKIJÄÄ, JOKA HALLITSEE KAIKEN ESIOPETUKSESTA LUKIOON (+TAO)? Irrotetaanko Jokivarren alakoulu + TAO omilleen yläkoulujen fyysisen yhdistymisen seurauksena lopulta kuitenkin?

Jokaisessa kiinteistössä pitäisi olla vastaava apulaisrehtori, joka hoitaa akuutit tilanteet

Jos käytännön asiat, kuten jaksojärjestelmä ja oppituntien pituudet eivät ole yhteneväisiä, on hallinnon yhdistäminen haastavaa eikä tuo käytännön etuja kouluarkeen. Lisäksi, jos johtajaksi tulee joku nykyisten koulujen rehtoreista, voi asetelmasta tulla kovinkin asenteellinen ja haastava. Nykyiset johtamismallit yläkouluissa ovat hyvin erilaiset ja jommankumman rehtorin palkkaaminen yhteiseksi, herättäisi paljon närää henkilökunnankin keskuudessa ja herättäisi epäilyjä "reiluudesta". Jos koulut yhdistetään hallinnollisesti, pitäisi aloittaa "puhtaalta pöydältä" ja valita johtajaksi joku muu kuin joku nykyisiä rehtoreista. Varsinkin kun Jokivarren virka on kerran pelattu "tiskin alta".

Jos rehtori fyysisesti muualla (eri yksikössä), miten käy akuuttien päätösten ja tilanteiden?

Aikataulu (päätökset, voimaantulo)

Päätökset ja voimaantulon pitää olla valmiina uuteen koulurakennukseen siirryttäessä.

Kun Jokivarren yläkoulun oppilasmäärä mahtuu yhteiskouluun, voidaan koulut yhdistää. Mutta ei ennen sitä!

Muita huomioita